

UDENRIGSMINISTERIET

Den

Udenrigsudvalgets spørgsmål 45 af
18. juli 2005 til skriftlig besvarelse

Spørgsmål nr. 45:

Finder ministeren anledning til at revidere sit syn på naturbetingelserne for landbruget i Afrika, som det fremstilles i Danmarks Afrikapolitik, hvor der står, ”at der i store dele af Afrika er favorable naturbetingelser for landbruget”, på baggrund af kritikken i DIIS’ arbejdsrapport, der peger på, at der er uoverensstemmelse mellem Afrikapolitikken og andre ekspertvurderinger af Afrikanske naturbetingelser for landbruget (jf. s. 15)?

Svar:

1. 20 pct. af det afrikanske kontinent er landbrugsområde, og størstedelen af befolkningerne i de afrikanske lande syd for Sahara ernærer sig ved landbrug. Denne situation må forventes at være uændret i de kommende mange år. Landbrugsarealerne er under pres, men der er ikke knaphed på jord i samme omfang som i f.eks. Asien. Arealet benyttet til dyrkning eller kvægbrug opfattes derfor ikke længere som en begrænsende faktor for at øge produktionen og værdiskabelsen i landbrugssektoren. I Afrika kan det dyrkede areal fortsat udvides, og udbyttet pr. arealenhed kan øges.

2. I forhold til landbrugets naturgrundlag er der en række truende miljøpåvirkninger, såvel på kort som langt sigt. På grund af såvel overgræsning som afskovning og traditionel dyrkningspraksis er jorderosion et stigende problem, som i visse områder har et omfang, der umuliggør landbrugsproduktion. Er skaden sket, kan området vanskeligt genoprettes, og problemet skal primært afhjælpes gennem forebyggende foranstaltninger. En række af Danida’s miljøaktiviteter om undervisning af landbefolkningen sigter derfor på at forebygge dette, bl.a. gennem ændrede dyrkningsmetoder.

3. Det er imidlertid ikke kun naturbetingelserne, der bestemmer om Afrikas landbrug kan øge produktivitet og indtjening. Som beskrevet i Afrika-politikken skal en stor del af den øgede produktion og beskæftigelse, der kan reducere fattigdommen i Afrika, komme fra landbruget, der vil være den drivende kraft i de fleste afrikanske lande i mange år fremover, men også fra de tilstødende erhverv i landdistrikterne. Den øgede produktivitet skal navnlig komme fra begrænsning af tab efter høst på grund af bl.a. dårlige opbevaringsmuligheder, skadedyr, et dårligt vejnet eller manglende kreditmuligheder. En øget diversificering af landbruget og en øget forarbejdning af landbrugsvarerne fremhæves også som afgørende. Dette vil bl.a. afhænge af en kvalificeret arbejdsstyrke og en offentlig sektor, som kan bidrage med de nødvendige rammer for en gunstig erhvervsudvikling.